

Retroperspektywy 2022 - Lem, Dick, Aleksijewicz, Flaubert

Międzynarodowy Festiwal Teatralny Retroperspektywy odbywa się cyklicznie od 2010 r. w Fabryce Sztuki w Łodzi. Odrzuca w teatrze podziały na gatunki i nurty. Nie różnicując artystów na zawodowców i amatorów, prezentuje najciekawsze zjawiska teatralne definiujące kulturową tożsamość współczesnego człowieka. Tegoroczna edycja zaplanowana została na 19-28 sierpnia i przebiegać będzie pod hasłem „Początek nowego świata”, czyniąc motywem przewodnim pytania o miejsce człowieka i teatru w obliczu wyzwań współczesnego świata.

- Teatr znowu ma szansę postawić najważniejsze pytania i zobowiązać się do szukania odpowiedzi. Powinien to zrobić, jeżeli chce zachować prawdziwe relacje z widzem – mówi Tomasz Rodowicz, dyrektor festiwalu Retroperspektywy i Teatru Chorea. – Możliwe, że znany nam stary świat odejdzie bezpowrotnie ze wszystkimi swoimi kategoriami i wartościami. Może zatem teatr w najbliższych latach ma za zadanie otworzyć okno na początek nowego prawieku? Z takimi zadaniem zwróciliśmy się do zaproszonych twórców, dla których ważna jest zarówno przeszłość, to, co nas uformowało przez pokolenia, jak i przyszłość, którą będziemy zmuszeni na nowo odkrywać i definiować w drugiej połowie XXI wieku – wyjaśnia.

W poszukiwaniach odpowiedzi na te pytania Retroperspektywy sięgają do dorobku pionierów science-fiction: Stanisława Lema i Philipa K. Dicka. Obaj w dalszym ciągu inspirują twórców, pisarzy, reżyserów, prowokują do zadawania trudnych egzystencjalnych pytań. Jednak mało kto wie, że pisarze się znali. I choć intensywnie do siebie pisali, to nigdy nie udało im się spotkać. O tym, jak ich korespondencyjna przyjaźń przerodziła się w nienawiść, w wyniku której Dick wysłał słynny donos na Lema do FBI, opowiada spektakl „Lem vs. Dick” w reżyserii Mateusza Pakuły, wyprodukowany przez Teatr Łąźnia Nowa. W spektaklu bazującym na biografii i twórczości dwóch gigantów literatury występują Tomasz Schuchardt i Jan Jurkowski.

Tradycyjnie już Teatr Chorea – organizator Retroperspektiw – przygotowuje na festiwal własną premierę. „Ragnarok” w reżyserii Adriana Bartczaka, związanego z norweskim Carte Blanche Dance Company, to opowieść o perfekcyjnej nieidealności człowieka w idealnym świecie. Dynamika współczesnego świata, wzajemne powiązania, przenikanie się wartości i postępujące procesy globalizacji, prowokują twórców spektaklu do zadania sobie pytania o tożsamość, rozumianą jako zróżnicowany projekt indywidualny i zbiorowy. W swojej pracy, stojąc na granicy końca i nowego początku, szukają tych, którzy pójdą dalej, narysują nowe mapy oraz wskażą nowe kierunki.

Swoją odpowiedź na festiwalowe pytania przedstawi też Teatr Kana, znany z działań artystycznych przekraczających gatunki, wykorzystujących różne języki, szukających kodów komunikacji z widzem w przestrzeni eksperymentu. Jego „Gęstość zaludnienia. Historia wybuchu” na podstawie „Czarnobylskiej modlitwy. Kroniki przyszłości” Swietłany Aleksijewicz w reżyserii Krzysztofa Popiołka to sceniczne chóralne badanie kondycji świata i psychiki człowieka po wybuchu – człowieka przygniecione go ciężarem trudnej przeszłości, funkcjonującego w chmurze obrazów i zdań, które przylepiły się do niego w trakcie drogi i które przyniósł ze sobą aż do teraz, tutaj. Spektakl, wielokrotnie nagradzany w Polsce zdobył też pierwsze miejsce w XII edycji Międzynarodowej Nagrody „Teatr Nagi” w Mediolanie w 2021 roku.

Inną perspektywę wyzwań współczesności daje spektakl „Bovary” w reżyserii Joanny Lewickiej, zrealizowany przez Fundację od Wschodu do Zachodu oraz Gostner Theater – który będzie

prezentowany w Polsce po raz pierwszy. Powieść Gustawa Flauberta opowiada o młodej kobiecie, ale prezentuje męski punkt widzenia. Nawet fantazje, które przekazuje autor, są również męskie. „Bovary” Lewickiej czyta tę historię na nowo, stając się próbą zbiorowej wielogłosowej i wielokodowej, bogatej w muzyczne obrazy kobiecej wędrówki. Opowiada o frustracji, nieustannym dostosowywaniu się i spełnianiu różnych, pozornie niemożliwych do pogodzenia ról społecznych.

Na tegoroczną edycję Międzynarodowego Festiwalu Retroperspektywy oprócz spektakli, w tym kilku premierowych, złożą się koncerty, dyskusje oraz wystawa i spotkania tematyczne.

Pełny program i informacje dotyczące biletów oraz zapisów na wydarzenia - na www.retroperspektywy.com.